

MARATHI*(Second Language)***Maximum Marks : 80****Time Allowed : Three Hours*****Answers to this Paper must be written on the paper provided separately.******You will not be allowed to write during the first 15 minutes.******This time is to be spent in reading the question paper.******The time given at the head of this Paper is the time allowed for writing the answers.******This paper comprises of two Sections : Section A and Section B.******Attempt all the questions from Section A.******Attempt any four questions from Section B, answering at least one question each from the two books you have studied and any two other questions from the same books you have compulsorily chosen.******The intended marks for questions or parts of questions are given in brackets [].*****SECTION—A (40 Marks)*****Attempt all questions from this section.*****Question 1**

Write a short composition in **Marathi** of approximately **250** words on any **one** of the following topics :— [15]

खालील दिलेल्या विषयापैकी कोणत्याही **एका** विषयावर सुमारे **250** शब्दांचा मराठीत संक्षिप्त निबंध लिहा :—

- (i) जीवनात खेळ खेळणे किती महत्त्वाचे आहे ! आज प्रत्येकाची ही गरज आहे. मैदानावर मनसोकृत खेळणे म्हणजे ताण-तणाव दूर सारणे. मन, शरीर निरोगी, प्रसन्न ठेवणे-आपला खेळांविषयीचा अनुभव लिहा. खेळ दुरावते-त्याचा काय परिणाम होतो हे स्वतःच्या शब्दांत लिहा.
- (ii) आपल्या जीवनाच्या जडणघडणीत आपली आई, आपले शिक्षक यांच्या इतकाच महत्त्वाचा वाटा असतो, तो आपल्या वडिलांचा..... आपल्या लाडक्या बाबांचा..... तुमच्या आयुष्यात तुमच्या वडिलांचे योगदान किती ? काय ? याविषयी लिहितानाच तुमच्या वडिलांच्या व्यक्तिमत्त्वाचा परिचय करून द्या..... त्यांचे वागणे, बोलणे..... आवड, नावड, विचार, मते इत्यादीतून त्यांचे तुम्हाला जाणवलेले 'विगळेपण' शब्दबद्ध करा.
- (iii) समजा, समोरच्या व्यक्तीच्या मनातले विचार तुम्हाला कळू लागले तर....तुम्ही काय कराल. कल्पना करा व आपले विचार लिहा.

This Paper consists of 11 printed pages and 1 blank page.

- (iv) हे जीवन सुंदर आहे—ही ओळ स्पष्ट करणारे अनुभव, आपले विचार, गोष्ट अथवा निबंधस्वरूपात लिहा.
- (v) पुढे दिलेले चित्र पहा व त्या आधारे आपल्या मनात कोणते विचार येतात-त्याचे वर्णन करा.

Question 2

Write a letter in **Marathi** of approximately **120** words on any **one** of the topics given below :—

[7]

खाली दिलेल्या विषयापैकी कोणत्याही एका विषयावर सुमारे **120** शब्दांपर्यंतचे पत्र मराठीत लिहा :—

- (i) तुमचा धाकटा भाऊ सध्या सतत मोबाईलमध्ये गुंग असतो.....त्याचे अभ्यासाकडे, आरोग्याकडे, खेळाकडे संपूर्ण दुर्लक्ष झालेले आहे – तेह्ला..... मोबाईलच्या या व्यसनाचे फायदे-तोटे समजावत, योग्य मार्गदर्शन करणारे पत्र त्याला लिहा.

किंवा

- (ii) 'पर्यावरणाचे रक्षण' ही आपली जबाबदारी आहे....असे मानणाऱ्या तुमच्या वर्गाने 'प्लास्टिक बंदी' उपक्रम संपूर्ण शाळेभर राबवून जनजागृती करण्याची योजना आखलेली आहे. या योजनेची माहिती देणारे व ही योजना आपल्या शाळेत राबविष्णाकरिता परवानगी मागणारे पत्र तुम्ही 'विद्यार्थी प्रतिनिधी' (Student Representative) ह्या नात्याने शाळेच्या मुख्याध्यापक/मुख्याध्यापिका यांस लिहा.

Question 3

Read the passage given below and answer in **Marathi** the questions that follow, using your own words as far as possible :—

खाली दिलेला उतारा नीट काळजीपूर्वक वाचा आणि त्यावर आधारित प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या स्वतःच्या शब्दांत मराठीत लिहा :—

एका लग्नाला गेलो होतो. जेवणाचा थाटमाट पाहून थक्क झालो. जवळ जवळ वेगवेगळ्या पदार्थांचे चाळीस काउंटर मांडून ठेवले होते. तुम्हाला सांगतो, एकही पदार्थ कधी घरी बनवून खाल्ला नव्हता असे सर्व पदार्थ होते. स्वच्छ चकचकीत ड्रेस घातलेले वेटर्स इथे तिथे हसतमुखाने पाहुण्यांची विचारपूस करत फिरत होते.

पंचपक्वान्न म्हणजे काय, ते आज कळले मला ! हातात ताट घेऊन मी सगळ्या काउंटरवरून फिरलो..... सारे पदार्थ घेतले.... पत्नीने हात खेचत म्हंटले, “अहो, जरा दमानं..... मिळते म्हणून सर्वच घेऊ नका. मग फेकून दयाल.” मी लक्ष न देता माझ ताट पूर्ण भरून घेतले आणि शांतपणे जेवायला सुरुवात केली. थोडे खाल्यावर माझे पोट गच्च झाले. नाइलाजाने उरलेले अन्न मी फेकायला गेलो. रिकाम्या डब्याजवळ एक माणूस दिसला..... त्याच्या चेहन्यावरून तो सभ्य वाटत होता. माझ्याकडे हसून पाहत हातातील ताट घेतले व म्हणाला, “सर, रागावणार नसाल तर एक विचारु ?..... हे उरलेले जेवण मी तुम्हाला पार्सल करून देऊ का ?..... म्हणजे तुम्ही ते घरी नेऊन संध्याकाळीही जेवू शकाल.....” मला हा अपमान वाटला..... त्याचा राग्ही आला. “रागावू नका....” तो गोड हसत म्हणाला..... ‘हे मोठ्यांचे लग्न. पैशांची अजिबात काळजी करू नका म्हणून सांगितलंय..... बाराशे माणसांचे जेवण बनवले आम्ही ! कितीतरी अन्न उरणार ! ते आम्ही बाहेरच्या काही भिकायांना देऊ..... मात्र हे ताटात अधिकचे घेऊन वाया घालवलेले अन्न ? त्याचे काय ? आजच्या हजार लोकांच्या जेवणासाठी गेले चार दिवस आम्ही मेहनत करतोय. उत्कृष्ट दर्जाची भाजी, मसाले खरेदी केले. पहाटे चार वाजल्यापासून माझी माणसे तुम्हाला वेळेवर अन्न मिळावे, उत्तम, चविष्ट जेवण मिळावे म्हणून राबताय. आम्ही मागू तेवढे पैसे यजमानांनी दिलेत..... पण सर्व गोष्टी पैशांनी मोजता येत नाहीत. अशी अनेक अर्धवट भरलेली ताटे डब्यात फेकून दिलेली पाहून जीव तुटतो आमचा..... म्हणून आम्ही ही शक्कल, युक्ती लढवली. हॉटेलमध्ये कसे, तुम्ही उरलेले अन्न पार्सल द्यायला सांगता !.... का तर तुम्ही पैसे मोजलेले असता. मग इथे का नाही ? माझे म्हणणे तुम्हाला पटले तर तुमचे हे अन्न..... आणि त्यात थोडी भर टाकून घरी घेऊन जा.... नाहीतर ताटात वाढलेले पूर्ण खा.”

इतक्यात पत्नी म्हणाली, “बरोबर आहे तुमचे भाऊ ! ह्यांना काय कळते.... किती मेहनत असते यामागे ! हवे तसे घ्यायचे नि उरलेले फेकायचे..... तेव्हा करणाऱ्याला किती वेदना होतात ! दचा आम्हाला ते पार्सल करून..... आता रात्रीचे जेवण होईल. मेहनत, आणि इंधनही वाचेल.

मला काही सुचेना..... काय बोलावे ! थोडी लाजही वाटली नि पटतही होते..... खरेच, भारतातच काय पण संपूर्ण जगात आज लाखो लोक अन्नासाठी भटकतात आणि आपण इथे अशा प्रकारे अन्न फेकून देतो !

प्रश्न :

- (i) 'पंचपकवान्न म्हणजे काय, ते आज कळले मला !' असे लेखकाने का म्हंटले आहे ? [2]
- (ii) लेखकाला 'सभ्य माणसाचा' राग का आला ? [2]
- (iii) 'सभ्य माणसाच्या' गटाने कोणती शक्कल लढवली होती ? का ? [2]
- (iv) 'अन्न हवे तसे घ्यायचे नि उरलेले फेकायचे.' या वृत्तीमुळे कोणकोणते नुकसान होते ? स्पष्ट करा. [2]
- (v) हॉटेल्स, विविध स मारंभ या ठिकाणी असे बरेच अन्न वाया जाते. — या अन्नाचा योग्य उपयोग कसा करावा ? ते वाया जाऊ नये म्हणून काय करावे ? यावर कोणतेही दोन उपाय सविस्तर लिहा. [2]

Question 4

Choose the correct answer from the options given :— [8]

दिलेल्या पर्यांतून अचूक उत्तराची निवड करा :—

- (i) पाटील व श्रीमान यांचे लिंग बदलल्यास अनुक्रमे उत्तर पुढीलप्रमाणे असेल

 - (a) पाटलीन व श्रीमंती
 - (b) पाटलीण व श्रीमती
 - (c) श्रीमंती व पाटलिण
 - (d) पाटिलकी व श्रीमती

- (ii) फूल व पाखरू यांचे वचन बदलल्यास अनुक्रमे उत्तर पुढीलप्रमाणे असेल

 - (a) फल व पाखरे
 - (b) फुलं व पक्षीण
 - (c) सुमन व पाखरे
 - (d) फुले व पाखरे

- (iii) काळोख व नमस्कार या शब्दांचे समानार्थी शब्द अनुक्रमे

 - (a) अंधार व वंदन
 - (b) काळोखी व आभार
 - (c) आंधार व नमस्ते
 - (d) काळाशार व वंदनीय

- (iv) अमृत व साक्षर या शब्दांचे विरुद्धार्थी शब्द अनुक्रमे
- (a) विषारी व निराक्षर
- (b) अमर व साक्षरता
- (c) अमृतमय व निःअक्षर
- (d) विष व निरक्षर
- (v) मेहनत करेल तोच यशस्वी होईल काळ ओळखा.
- (a) भविष्यकाळ
- (b) वर्तमानकाळ
- (c) भूतकाळ
- (d) मिश्रकाळ
- (vi) तोडतोंडी चालत आलेली गोष्ट व मोफत पाणी मिळण्याची सोय या शब्दसमूहांसाठी एक शब्द अनुक्रमे
- (a) स्वगत व धबधबा
- (b) दंतकथा व पाणपोई
- (c) कथा व पाणवठा
- (d) गप्पागोष्टी व जलदान
- (vii) सगुणाचा तिटकारा करणारी तिची सासू, सगुणाने कितीही उत्तम स्वयंपाक केला तरी त्याला नावे ठेवत असते..... म्हणतात ना !.....
- (a) लेकी बोले सुने लागे
- (b) चार दिवस सासूचे, चार दिवस सुनेचे
- (c) नावडतीचे मीठ अळणी
- (d) दुरून डोंगर साजरे
- (viii)आवडते पुस्तक हरवल्यामुळे ताईने घरात अगदी योग्य वाक्प्रचार लिहा.
- (a) आभाळ कोसळले
- (b) आकाशाची कुन्हाड झाली
- (c) आकाशाला गवसणी घातली
- (d) आकाशपाताळ एक केले

SECTION—B (40 Marks)

Questions from only two of the following textbooks are to be answered.

Attempt four questions from this Section.

You must answer at least one question from each of the two books you have studied and any two other questions from the same books that you have chosen.

कथाकुंज (कथा संकलन)

KATHAKUNJ (Katha Sankalan)

Question 5

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील परिच्छेद वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

सृष्टीचे खेळणे चालले होते. मी त्यावर कल्पना करीत होतो. पण माझ्याही घरात आज एक खेळ होणार होता. काही तरी विषयीची वीज आज माझ्या घरात चमकणार होती.

पुन्हा एकदा बाहेर वीज कडाडली.

— आणि त्याच वेळी घरात माझी आई ओरडली, “कार्ट.....”

दुधावरची साय

प्रश्न :

- (i) “कार्ट.....” असे आई कोणावर ओरडली ? का ? [2]
- (ii) शांती कोण होती ? ती कुठे राहत होती ? का ? [2]
- (iii) शांती थरथरत का उभी होती ? तशा अवस्थेतही तिने काय केले ? [3]
- (iv) शांतीच्या तोंडून आपली गत भगिनी बोलली—असे लेखकास केव्हा वाटले ? तो समाधानी का झाला ? [3]

Question 6

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील परिच्छेद वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

“आई—”

“काय रे, दमलास ?”

“दमलो नाही; पण आई शेत कुणाचं ग ?”

“असेल कुणातरी खोताचं; इनामदाराचं.”

चोरी

प्रश्न :

- (i) शाळा सुटल्यावर आई गोपूला कुठे घेऊन गेली ? का ? [2]
- (ii) शेतातील धान्य गोळा करताना गोपूच्या मनात कोणकोणते विचार आले ? [2]
- (iii) रानचिमण्यांची मैज पाहत चालता चालता गोपू कोठे जाऊन पोहोचला ? तेथे त्याने कोणते दृश्य पाहिले ? [3]
- (iv) आईने गोपूने दिलेली भातकेसरे का नाकारली ? तिने त्याला कसे पटवून दिले की त्याने चोरी केलेली आहे ? [3]

Question 7

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील परिच्छेद वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

संभाषण थांबले. ते स्वाभाविकच होते. बाहेरून आलेल्या माणसाला अवघड वाटू नये म्हणून शारदाबाईंनी इकडचे तिकडचे बोलायला, प्रश्न विचारापला सुरुवात केली. संभाषणाचा ओघ पुन्हा चालू केला. “आपण कुठं असता ?” “बेळगावला!”

पारंब्या

प्रश्न :

- (i) शारदाबाईंचे मन मुंबईत का रमत नसे ? [2]
- (ii) काळे कोण होता ? सांगलीकरला त्याची कशी मदत झाली ? [2]
- (iii) सांगलीकरचा फोन आल्यावर शारदाबाई का गोंधळल्या ? सांगलीकर कोण होता ? [3]
- (iv) ‘कादंबरी छापायची नाही’ असा निर्णय कोणी व का घेतला ? [3]

काव्यांगण (काव्य संकलन)

KAVYANGAN (Kavya Sankalan)

Question 8

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील कवितेच्या ओळी वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

.....मज होय शोककारी
नोहेच हाक माते
मारी कुणी कुठारी
आई कुणा म्हणू मी ?

आई

प्रश्न :

- (i) ‘आई कुणा म्हणू मी ?’ असा प्रश्न बालकाला का पडता आहे ? [2]
- (ii) कोणकोणती दृश्ये पाहून बालकाचा अंतरात्मा व्याकूळ होतो ? का ? [2]
- (iii) प्रस्तुत कवितेत आईची महती कशी वर्णिलेली आहे ? स्पष्ट करा. [3]
- (iv) ‘मज त्याज्य पुष्पमाला’ असे कोण व का म्हणते ? [3]

Question 9

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील कवितेच्या ओळी वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

उठती वरतीं जलदांवरती
 अनंत संध्याराग पहा
 सर्व नभावर होय रेखिले
 सुंदरतेचे रूप महा.

श्रावणमास

प्रश्न :

- (i) श्रावणातील इंद्रधनूला कवीने कशाची उपमा दिली आहे ? स्पष्ट करा. [2]
- (ii) 'बलाकमाला' पाहून कवीच्या मनात कोणकोणत्या कल्पना येतात ? धरणीवर कोण उत्तरले आहे ? [2]
- (iii) पशू-पक्षी आनंदात आहेत – हे वर्णन कवी कसे करतो ? गोप काय करत आहे ? [3]
- (iv) श्रावणात कोणती फुले फुलतात ? बाला व ललना काय करतात ? [3]

Question 10

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील कवितेच्या ओळी वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

बरा म्हणून हा इथे
 दिवा पारवा पाच्याचा;
 बरी तोतच्या नळाची
 शिरीं धार, मुखीं ऋचा.

किती तरी दिवसांत

प्रश्न :

- (i) किती तरी दिवसांत आपण कोणकोणत्या गोष्टी केल्या नाहीत असे कवी म्हणतो ? [2]
- (ii) कवीला कशाची भीती वाटते ? का ? [2]
- (iii) त्याला निर्भय का व्हायचे आहे ? शहर आणि खेडे ह्यांच्या जगण्यात कोणता फरक आहे ? [3]
- (iv) त्याने शहरी जीवनाशी कशाप्रकारे तडजोड केलेली आहे ? का ? [3]

करुणाष्टक (कादंबरी)

KARUNASHTAK (Kadambari)

Question 11

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील परिच्छेद वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

आमच्या घराच्या पायन्या उतरून ओढ्याकडे जाणाऱ्या फरशी रस्त्यावर आलं आणि थेट गावात जाणारा चढ पार करून आपण साध्या रस्त्यावर आलो, की उजव्या बाजूला तांबेमास्तरांचा वाडा होता वाडयात मास्तर, मास्तरांची म्हातारी आई व कनवाळू बायको व माझ्याच वयाचा लहान मुलगा होता.

प्रश्न :

- (i) तांबेमास्तरांच्या बायकोमध्ये व लेखकाच्या आईमध्ये कशाप्रकारे मैत्री झाली ? [2]
- (ii) तांबेमास्तरांच्या श्रीमंतीचे वर्णन लेखक कसे करतात ? [2]
- (iii) तांबेमास्तरांची बायको मध्यरात्री आईकडे का आली होती ? [3]
- (iv) तांबेमास्तरांच्या उदाहरणातून आई मुलांना काय शिकवते ? यातून आईविषयी लेखक काय सांगतात ? आपणास आईविषयी काय वाटते ते 2-3 ओळींत लिहा. [3]

Question 12

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील परिच्छेद वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

हया पोरांचं नशीब काही चांगलं दिसत नाही, त्याची फरफटच होत राहणार असं आईला वाटत असले पाहिजे. आम्ही लहानधाकटी मुलं असताना तिला बंद दाराशी झोंबणारा नाग जसा दिसला होता, तसाच तो काही मुलांच्या मोठेपणीसुद्धा अधूनमधून दिसत असला पाहिजे.

प्रश्न :

- (i) आईचा लेखकावर जीव होता - असे लेखकास का वाटे ? [2]
- (ii) लेखकाला असे का वाटे की आईच्या मनात त्याच्याविषयी कणव होती ? [2]
- (iii) आईने लेखकावर कशाप्रकारे विश्वास दाखवला ? याविषयी लेखकाच्या मनात कोणती खंत निर्माण झाली ? त्याला अपराधी का वाटले ? [3]
- (iv) आई कशाप्रकारे दानधर्म करत असे ? गोकुळाष्टमी ती कशाप्रकारे साजरी करे ? [3]

Question 13

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील परिच्छेद वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

एखादया भुसनळ्याप्रमाणं डोळे दिपवणारं आजूबाजूचा काळोखा उजळून टाकणारं ह्या आपल्या मुलाचं कर्तृत्व आईनं फार जवळून पाहिलं होतं. त्याचा सगळा प्रवासच तिच्या परिचयाचा होता. आपल्याला एकटच्यालाच वर-वर जायचं नाही, सर्वांना घेऊन जायचं आहे.

प्रश्न :

- (i) ग.दि. माडगूळकरांनी एका पिढीचं भावजीवन समृद्ध केलं-याविषयी लिहा. [2]
- (ii) आई सुशिक्षित नसली तरी सुसंस्कृत, शहाणी होती-असे लेखक का म्हणतात ? [2]
- (iii) आईच्या धार्मिकतेविषयी लेखक काय सांगतात ? [3]
- (iv) आईला जीवनात काय मिळाले नाही-लेखकाला कोणत्या गोष्टीविषयी खंत वाटते ? [3]

रंगस्पर्श (एकांकिका संकलन)

RANGSPARSH (Ekankika Sankalan)

Question 14

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील परिच्छेद वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

विठ्ठल : बरं, निदान मला विठ्ठलाचं काम तरी द्या, नोकरी शोधतोय मी ----
 जगन्नाथ : सोमनाथ, विठ्ठलाच्या कामाला फिगर बरी आहे—
 सोमनाथ : पण फीचर्स बरे नाहीत—
 विठ्ठल : अहो, पण मी खरा विठ्ठल आहे.
 सोमनाथ : असाल हो ! पण आमचा त्रिलोचनकुमार आज दहा मायथालॉजी पिक्चरचा ऐटंट विठ्ठल आहे; लोक पाया पडतात त्यांच्या.

विठ्ठल तो आला आला

- (i) “माझ्याही पाया पडतात, भटजीना विचारा!” विठ्ठलाच्या या वक्तव्यावर पुढे काय घडले ? [2]
- (ii) विठ्ठलाने भटजीचे काम मागितल्यावर आंधळ्या भक्ताने काय प्रतिक्रिया व्यक्त केली ? [2]
- (iii) भटजीनी विठ्ठलाला आपले काम न देण्याबद्दल काय सांगितले ? त्यांना गाभाच्यात उभे राहण्याबाबत कसे पटवून दिले ? [3]
- (iv) ‘तुमच्या दयेने आंधळा व्हता — तसंच न्हाऊ द्या,” असे आंधळा भक्त कोणाला व का म्हणाला ? प्रस्तुत नाटव्यातून लेखकाला काय सांगायचे आहे दोन ओळीत लिहा. [3]

Question 15

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील परिच्छेद वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

सविता : पंधरा दिवस दौन्यावर होता तुम्ही दोघं ! कलकत्ता, टाटा नगर, भिलाई, गोदिया एवढी मजल अन् इतक्या मैफली. इथं परत आल्यावर घरच्या मंडळीना बघून यायला अमरावतीला गेलातेही आम्हीच आग्रह केला म्हणून, काय चुकलं त्यात तुमचं ? रमेशच्याच मांग तुम्ही सावली सारखे-

दामू : पण नेमका त्या अभद्र वेळेला नव्हतो ना ? मी असतो, तर कशाला रमेशभय्यांना स्वतः तो अंक आणायला जावं लागलं असतं.

अबोल झाली सतार

- (i) रमेश रविवारचा अंक आणण्यासाठी कोठे गेला होता ? [2]
(ii) अंक आणण्यासाठी गेलेल्या रमेशच्या बाबतीत काय घडले ? वसंताने सवितेस काय सल्ला दिला. [2]
(iii) वसंताने सवितेवर कोणते आरोप केले ? [3]
(iv) सवितेचे वडील कोण होते ? सवितेस त्यांच्याविषयी काय संशय होता ? हा संशय त्यांनी कसा दूर केला ? [3]

Question 16

Read the extract given below and answer in **Marathi** the questions that follow :—

खालील परिच्छेद वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मराठीत लिहा :—

शकू : (पुन्हा कुंठीत होत) मग कोण बरं ? छे ! काय डोकं झालंय माझ ! कामाशिवाय काही दिवस राहिल्यामुळे कसं गंजून गेल आहे! त्याला काय पाहिजे, बेरीज वजाबाक्या, गाड्यांची टाईमटेबले, घड्याळाचे अंदाज, देणेक-याचे वायदे --- काम पाहिजे त्याला. काय पाहिजे. (मुद्रेवरचा, गहन भाव कमी जास्त होतो, हळूच एक ओऱरते स्मित येतं.) आहे मला नोकरी.

मोने : (भोवतालच्या एकटक नजरांकडे दुर्लक्ष करून) असं ?

चार दिवस

- (i) शकू कोण होती ? तिच्यावर कुटुंबाच्या कोणत्या जबाबदान्या होत्या ? का ? [2]
(ii) गेले चार दिवस शकू ऑफिसला न येण्यामागे काय कारण होते ? तिच्या नसण्यामुळे ऑफिसातले वातावरण कसे झाले होते ? [2]
(iii) ‘इथल्यापेक्षा खूप छान आहे ती नोकरी -- तशी नशीबवान आहे मी!’ असे शकू का म्हणाली ? [3]
(iv) शकूने आपल्या नवच्याविषयी कोणती माहिती ऑफिसातल्या लोकांना सांगितली ? ती असे का वागत होती ? [3]